

بررسی ارتباط مولفه‌های کیفی سنجش فضا با طراحی شهر انسان‌گرا

امین رستگار دولت آباد^{۱*}، حسین مهرگان^۲، مسعود جمشیدی^۳

۱- کارشناس فنی استانداری کهگیلویه و بویراحمد، یاسوج-بلوار امامت-امامت ۱۴،
perspective_rasti63@yahoo.com

۲- مدرس دانشگاه فنی و حرفه ای، یاسوج-بلوار امامت-امامت ۱۴،
hosseinmehrgan@yahoo.com

۳- مدرس دانشگاه غیرانتفاعی دانا یاسوج، یاسوج- شاهد ۲
masoodjamshidi95@yahoo.com

چکیده

شهر انسان‌گرا شهری است که طراحی کلیات و جزئیات کالبدی آن همبستگی کاملی با نظام رفتاری شهروندان آن داشته باشد و محیط طراحی شده انطباق کاملی با نیازهای رفتاری و انسان‌گرایانه کاربران آن داشته باشد. شناخت معیارهای آنتروپومتری یا انسان‌سنجی راهی است که به کمک آن می‌توان چارچوب طراحی شهر انسان‌گرایانه را تدوین نمود. در این پژوهش با عطف توجه به مشخصه های کیفی شهر انسان‌گرا تلاش شده است مولفه‌های مهم کیفی سنجش فضا را به عنوان وجهی از معیارهای انسان‌سنجی مطرح نموده و به شرح دستاوردهای مهم توجه به این مولفه‌ها بپردازد. بنابراین مولفه‌هایی نظیر میزان پاسخگویی طراحی ها به حضور گروههای اجتماعی ویژه، میزان پاسخگویی به شخصیت افراد و عزت انسانی آنها، میزان ایجاد حس تعلق به جامعه و فضا، ایجاد حس مکان و امکان ایجاد این همانی با فضا در فرد یا گروه، میزان بکارگیری حواس مختلف انسان، میزان برانگیختن حس کنجکاوی، میزان کارایی فضا و موفقیت در یادآوری، به عنوان مولفه های کیفی سنجش فضا بررسی شده است که پس از بیان تفصیلی آنان، نشان داده شده که توجه به این مولفه ها می تواند سبب ارتقا حساسیت و بکارگیری مشخصه های انسان‌گرایانه ای چون تعامل اجتماعی، مشارکت اجتماعی، حس تعلق خاطر، حس مکان، هویت اجتماعی، عدالت اجتماعی و عزت انسانی گردد.

واژه های کلیدی: انسان‌گرایی، انسان‌سنجی، سنجش فضا، حس مکان